

Klasa III t(g)
przedmiot - materiałoznawstwo
nauczyciel- M.Zalóg artecha@o2.pl

16.06.2020r. i 23.06.2020r.(dwie jednostki lekcyjne)

Temat: Materiały wykończeniowe.

Zapoznaj się z informacjami dotyczącymi materiałów wykończeniowych i odpowiedz na pytania pod tekstem.

Wyroby malarskie dyspersyjne. Lakiery są roztworem substancji błonotwórczej w rozcieńczalnikach lub rozpuszczalnikach. Stosujemy je głównie do wykańczania powierzchni drewnianych. Wyróżniamy lakiery wodne (rozpuszczalnikiem jest woda) i rozpuszczalnikiowe (rozpuszczalnikiem jest benzyna lakowa, terpentyna mineralna).

Farby emulsyjne stosujemy do malowania elewacji zewnętrznych, ponieważ dobrze chronią przed wpływami atmosferycznymi.

Wyroby malarskie chemoodporne. Farby i emalie poliwinylowe są produkowane z żywicy poliwinylowej, pigmentów, rozpuszczalników i innych dodatków. Charakteryzują się dobrą przyczepnością do suchego podłoża metalowego, możliwością stosowania w temperaturze do 60°C i odpornością na działanie agresywnego środowiska. Zaliczamy do nich:

- farby poliwinylowe podkładowe,
- emalie poliwinylowe chemoodporne.

Farby i emalie chlorokauczukowe produkujemy z chlorokauczuku, oleju lnianego, pigmentów i rozpuszczalników aromatycznych. Farby te są odporne na wpływ czynników atmosferycznych, mają dobrą przyczepność do podłoża i szybko wysychają. Zaliczamy do nich farbę chromianową przeciwrdzewną i chlorokauczkową chemoodporną.

Farby i emalie epoksydowe są produkowane jako dwuskładnikowe. Charakteryzują się krótkim czasem schnięcia i dobrą przyczepnością do podłoża. Zaliczamy do nich:

- farbę podkładową epoksydową do gruntowania,
- emalie epoksydowe chemoodporne,
- lakier epoksydowy chemoodporny.

Farby, emalie i lakiery ftalowe, którymi coraz częściej zastępujemy tradycyjną farbę olejną, mogą być stosowane do:

- gruntowania powierzchni stalowych i stali ocynkowanych – farby ftalowe modyfikowane do gruntowania przeciwrdzewne chromianowe,
- malowania stolarki, lamperii i wyrobów metalowych – emalie ftalowe i olejno-żywiczne ogólnego stosowania,
- wierzchniego malowania drewna, płyt pilśniowych i elementów metalowych po ich uprzednim pokryciu farbą podkładową – emalia ftalowa akrylowa,
- lakierowania drewna – lakier ftalowy modyfikowany.

Farby pęczniące ognioochronne (wg PN-C-81100:1998) są przeznaczone do przeciwoogniowego i antykorozyjnego zabezpieczania konstrukcji stalowych wewnętrznych. Temperatura zapłonu takich farb wynosi 25°C, a ich właściwości ognioochronne utrzymują się przez minimum 30 minut.

2.17.2. Kleje i kity

Klej jest substancją niemetaliczną, umożliwiającą łączenie materiałów dzięki swojej przyczepności powierzchniowej (adhezji) i spoiwości wewnętrznej (kohezji). Kleje mogą być stałe lub ciekłe. Klasyfikując kleje stosowane w budownictwie z uwagi na rodzaj zawartego w nich spoiwa i mechanizm klejenia, rozróżniamy wyroby:

- **cementowe** (wg PN-EN 12004:2007) – cementowe zaprawy klejące zawierające mieszaninę spoiw hydraulicznych, kruszywa drobnego i dodatków organicznych; używane – jako klej C – do klejenia płytek ceramicznych i kamiennych;
- **syntetyczne** – wytwarzane z żywic syntetycznych:
  - **utwardzalne** (kleje fenolowe, mocznikowe, melaminowe, epoksydowe i poliuretanowe) – utwardzane na zimno lub na ciepło; zawsze dwuskładnikowe; po dodaniu utwardzacza trzeba je zużyć w ciągu kilku godzin;

- **rozpuszczalniki** – z żywic syntetycznych rozpuszczonych w rozpuszczalnikach organicznych; wiążą na zasadzie odparowania rozpuszczalnika i zmiękczenia powierzchni łączonych; najlepiej kleją tworzywa podobne do stałego składnika zawartego w kleju;
- **dyspersyjne**, które stanowią wodną dyspersję spoiw organicznych i wypełniaczy mineralnych; używane w zaprawach tynkarskich, farbach, a także – jako klej D – do płytek ceramicznych i kamiennych;
- **reaktywne** – wiążące pod wpływem ciepła, wilgoci powietrza, utwardzaczy lub katalizatorów; używane do klejenia betonu, drewna i tworzyw drzewnych, tworzyw sztucznych, a także – jako klej R – do płytek ceramicznych i kamiennych.

Kity to jedno- lub dwukomponentowe substancje składające się z żywic, mączki (np. kwarcowej, węglowej) oraz modyfikatorów (np. plastyfikatorów). Kitów używamy do spoinowania posadzek, zbiorników lub jako materiał uszczelniający.

Kity uszczelniające produkowane są jako:

- **kity typu G** – szklarskie, stosowane do uszczelniania okien,
- **kity typu F** – konstrukcyjne, stosowane w złączach budowlanych (oprócz szklarskich).

2.17.3. Tapety

Tapety papierowe są wykonane jako taśmy papierowe o szerokości 510–530 mm i długości 11,1 m. Pokryte są na stronie licowej powłoką będącą wykończeniem i nadającą jej wymagane cechy dekoracyjne. Mogą być zmywalne lub niezmywalne. Powierzchnia tapet papierowych może mieć tłoczoną fakturę i dekoracyjny wzór.

Tapety winylowe są materiałem okładzinowym, którego warstwę licową stanowi folia lub powłoka z polichlorku winylu, a warstwę podkładową papier. Są szczelne i mają niewielką przepuszczalność pary wodnej. Tapety te mogą być jednobarwne lub wzorzyste o fakturze płytko tłoczonej. Tapety winylowe produkujemy w arkuszach o szerokości 500–600 lub 1000–1200 mm i długości 10,05 m lub 50–150 m.

Tapety tekstylne mają wierzchnią warstwę z tkaniny jutowej, bawełnianej, wełnianej, jedwabnej lub z włókien syntetycznych.

Raufaza to tapety papierowe do malowania. Składają się z dwóch zewnętrznych warstw papieru i części środkowej – warstwy wiórków drzewnych.

Tapety z włókna szklanego są – tak jak raufaza – przeznaczone do malowania, przewyższają ją jednak odpornością na korozję biologiczną i paroprzepuszczalnością.

PYTANIA I POLECENIA

1. Jakie farby możemy nakładać na świeże tynki wapienne?
2. Z jakich składników wykonujemy powłoki malarskie?
3. Kiedy zastosujesz raufazę?
4. Gdzie zastosujesz emalię ftalową?
5. Z jakich składników składa się powłoka malarska?
6. Wymień wyroby malarskie chemoodporne.
7. Wymień typy kitów uszczelniających.
8. Jakie znasz rodzaje tapet?
9. Omów materiały wykończeniowe, jakie zastosowano w twoim domu.

ZAPAMIĘTAJ

- W Polsce wolno stosować wyłącznie wyroby budowlane, które mają certyfikat zgodności lub deklarację zgodności cech technicznych z odpowiednią normą lub aprobatą techniczną.
- Kruszywo do betonu powinno składać się z ziaren różnych frakcji, dobranych w odpowiedniej proporcji.
- W budownictwie należy stosować wodę o parametrach zgodnych z normą.
- Każdy materiał budowlany musi być składowany w odpowiednich dla niego warunkach.